LAST MOMENT

GILLETTE & TOLERANCE

(GOOD AND EVIL)

FERDINANDO FREGA

GILLETTE & ΑΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ένα μανιφέστο σε δώδεκα κινήσεις, γραμμένο σε σύντομους στίχους: το Καλό δεν είναι φυσικό αλλά εύθραυστο, συνειδητό και δαπανηρό· το Κακό είναι λειτουργικό και δεν χρειάζεται τέρατα· δεν υπάρχει ουδετερότητα και καμία κοινότητα δεν σχηματίζεται γύρω από την ανάγνωση. Κλείνει με την αποχώρηση του συγγραφέα και ένα γράμμα που ζητά από τον αναγνώστη θέση, όχι συμφωνία.

I. ΜΙΑ ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΖΗΤΗΣΕ

Αυτό το κείμενο δεν γράφτηκε για να αρέσει.
Δεν γράφτηκε για να διδάξει.
Δεν γράφτηκε για να σώσει.

Υπάρχει επειδή κάποιοι έχουν δει αρκετά.
Και όταν το έχεις δει, δεν μπορείς πια να προσποιείσαι.
Το Καλό δεν έρχεται μόνο του.
Το Κακό έρχεται.
Δεν είναι γνώμη.
Είναι ένα δυσάρεστο γεγονός.

II. Η ΨΕΥΔΗΣ ΑΘΩΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ

Το Καλό δεν είναι φυσικό.
Είναι εύθραυστο, συνειδητό και δαπανηρό.
Όσοι πιστεύουν ότι το Καλό είναι αυθόρμητο
δεν χρειάστηκε ποτέ να το υπερασπιστούν στ’ αλήθεια.
Το Καλό απαιτεί:
• παρουσία
• κόπο

• αυτοσυγκράτηση
• απώλεια
Το Καλό δεν μεγαλώνει στην άνεση.
Το Καλό μεγαλώνει κόντρα στο ρεύμα.
Γι’ αυτό συχνά το περνούν για αδυναμία.

III. Η ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ

Το Κακό δεν χρειάζεται να το καλέσεις.
Δεν χρειάζεται τελετουργίες.
Δεν χρειάζεται τέρατα.
Το Κακό είναι λειτουργικό.
Προσαρμόζεται.
Δικαιολογείται.
Αφομοιώνεται.
Το Κακό δεν φωνάζει.
Το Κακό εξηγεί.
Σου λέει:
• «Δεν είναι η κατάλληλη στιγμή.»
• «Δεν είναι δική μου ευθύνη.»
• «Δεν υπάρχει εναλλακτική.»
• «Έτσι δουλεύουν τα πράγματα.»
Το Κακό ευδοκιμεί στην κανονικότητα.

IV. ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ

Η ουδετερότητα είναι ένας βολικός μύθος
που επινόησαν όσοι δεν θέλουν να πληρώσουν το τίμημα της επιλογής.

Κάθε μη επιλογή είναι επιλογή.
Κάθε καθυστέρηση είναι παράδοση.

Κάθε δικαιολογία είναι υπογραφή.

Όσοι δεν επιλέγουν το Καλό
δεν είναι ουδέτεροι.
Ανοίγουν χώρο στο Κακό.

V. ΤΟ ΚΑΛΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΥΓΕΝΙΚΟ

Το Καλό δεν παρηγορεί.
Δεν καταπραΰνει.
Δεν καθησυχάζει.
Το Καλό εκθέτει.
Σε βάζει μπροστά στον καθρέφτη
όταν θα προτιμούσες μια δικαιολογία.
Απαιτεί λογοδοσία:
• για όσα απέφυγες
• για όσα δικαιολόγησες
• για όσα αποκάλεσες «αναγκαία»
Το Καλό απαιτεί συνέπεια,
όχι αγνότητα.

VI. ΤΟ ΚΑΚΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΚΛΗΡΟ

Το Κακό σπάνια παρουσιάζεται ως σκληρότητα.
Παρουσιάζεται ως αναγκαιότητα.
Έχει μια δουλειά.
Έχει οικογένεια.
Έχει έναν αξιοσέβαστο ρόλο.
Το πραγματικό Κακό:
• δεν καταστρέφει με τη βία.
• δεν επιτίθεται ανοιχτά.
• διαβρώνει σιωπηλά.

Το ασκούν εκείνοι
που προκαλούν ζημιά
χωρίς να λερώνουν τα χέρια τους
και χωρίς να χάνουν την κοινωνική αποδοχή.

VII. ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΔΕΝ ΑΘΩΩΝΟΥΝ

Οι ιστορίες μάς βοηθούν να καταλάβουμε.
Αλλά δεν σώζουν.
Οι ιστορίες συγκινούν.
Αλλά δεν αποφασίζουν.
Μπορεί να περάσεις μέσα από:
• αρρώστια
• απώλεια
• προδοσία
• αδικία
• βαθύ πόνο
Και να μείνεις ίδιος.
Ο πόνος δεν σε κάνει καλύτερο.
Σε κάνει πιο ορατό.

VIII. ΕΥΘΥΝΗ

Τίποτα απ' όσα έζησες
δεν σε κάνει αυτόματα «καλό».
Σε κάνει υπεύθυνο.
Κάθε πόνος που δεν μεταμορφώνεται
γίνεται δηλητήριο.
Κάθε πληγή που χρησιμοποιείται ως δικαιολογία
γίνεται όπλο εναντίον των άλλων.

Η ευθύνη είναι εκεί όπου τελειώνει η αφήγηση
και αρχίζει η ηθική.

ΙΧ. Η ΜΟΝΑΞΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ

Το Καλό είναι συχνά μόνο του.
Δεν έχει κοινό.
Δεν έχει χειροκροτήματα.
Δεν προσφέρει άμεσο αντάλλαγμα.
Είναι μια μικρή πράξη
που γίνεται όταν δεν κοιτάζει κανείς.
Είναι ένα όριο που βάζεις στον εαυτό σου
όταν θα ήταν πιο εύκολο να επωφεληθείς.
Το Καλό δεν αλλάζει τον κόσμο.
Αλλάζει κατεύθυνση.

Χ. ΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟ ΩΣ ΨΕΜΑ

Το πεπρωμένο είναι μια κομψή δικαιολογία
για να αποφεύγεις το βάρος της επιλογής.

Δεν υπάρχει πεπρωμένο που να σε αθωώνει.
Υπάρχει μόνο μια σειρά από αποφάσεις
που δεν τις αντιμετώπισες ποτέ με ειλικρίνεια.

Η τύχη μπορεί να βρεθεί στον δρόμο σου.
Αλλά εσύ αποφασίζεις
τι θα κάνεις μ’ αυτήν.

Η καλή τύχη δεν είναι δώρο.
Είναι ευθύνη εκ των προτέρων.

XI. Η ΓΡΑΜΜΗ

Έρχεται μια στιγμή
που η σύγχυση δεν είναι πια δυνατή.

Από τη μία πλευρά:
όσοι ξέρουν ότι είναι ικανοί για το Κακό
και επιλέγουν να μην το διαπράξουν.

Από την άλλη:
όσοι αποκαλούν τον εαυτό τους «καλό»
για να μη χρειαστεί να επιλέξουν καθόλου.

Αυτή είναι η γραμμή.
Άλλες δεν υπάρχουν.

XII. ΚΑΜΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Αυτό το μανιφέστο
δεν δημιουργεί κοινότητα.
Δεν προσφέρει το αίσθημα του ανήκειν.
Δεν παρέχει καταφύγιο.
Όσοι μένουν
μένουν μόνοι.
Όσοι φεύγουν
δεν τους σταματά κανείς.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΑΠΟΣΥΡΕΤΑΙ

Μετά από αυτό το κείμενο
δεν υπάρχει συνέχεια.
Δεν υπάρχει εξήγηση.
Δεν υπάρχει συγγραφέας.

Ο συγγραφέας αποσύρεται
επειδή δεν χρειάζεται πια.
Μένει μόνο ο αναγνώστης,
μόνος με τις επιλογές του.

Αποκάλυψη

Το Καλό δεν σε κάνει καλύτερο.
Το Κακό δεν σε κάνει χειρότερο.
Σε αποκαλύπτουν.
Αποκαλύπτουν ποιος είσαι
όταν δεν κοιτάζει κανείς
και δεν υπάρχει κανείς να πείσεις.

Κλείσιμο

Αν είσαι εδώ για να βρεις παρηγοριά,
αυτό είναι λάθος κείμενο.
Αν έψαχνες ένα ηθικό δίδαγμα,
έχασες τον χρόνο σου.

Αν ψάχνεις κάποιον να κατηγορήσεις,
κοίτα γύρω σου.

Αυτό δεν είναι μάθημα.
Είναι μια γραμμή.

Ο κύκλος έκλεισε.

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Δεν σε έφερε εδώ η τύχη,
αλλά η τύχη δεν σε αθωώνει.
Η περιέργεια δεν είναι αθωότητα.

Είναι δοκιμασία.
Όσα διάβασες δεν ζητούν συμφωνία.
Ζητούν θέση.
Αν ένιωσες δυσφορία, είναι επειδή κάτι αγγίχτηκε.
Αν δεν ένιωσες τίποτα, κι αυτό είναι απάντηση.
Αυτό το κείμενο δεν ζητά πίστη.
Δεν προσφέρει καθοδήγηση.
Δεν υπόσχεται ανακούφιση.
Σε αφήνει με ό,τι απομένει
όταν τελειώνουν οι εξηγήσεις.
Κανένας συγγραφέας δεν στέκεται πια πίσω από αυτές τις λέξεις.
Καμία κοινότητα δεν σε περιμένει.
Κανένα συμπέρασμα δεν θα ακολουθήσει.

Μόνο οι επιλογές σου συνεχίζονται.
Κλείσε τη σελίδα όταν είσαι έτοιμος.
Όχι νωρίτερα.
Ο συγγραφέας αποσύρεται
—
Ό,τι ακολουθεί

δεν είναι

δόγμα.

Είναι

στοχασμός.

—

Ferdinando Frega